

JAARVERSLAG 2022

Inleiding

Na een jaar onderbreking als gevolg van de coronapandemie (2020) en een jaar spelen met aanpassingen (2021) werd 2022 een jaar waarin Levende Historie zich weer zonder belemmeringen kon presenteren aan Amersfoort en haar bezoekers.

Terwijl de spelers weer nieuwe kennis opdeden over de gespeelde periode en hun spelvaardigheden verder ontwikkelden, beleefden de bezoekers er weer veel plezier aan en raakten enigszins bekend met de geheel andere levensomstandigheden van onze voorouders.

Letterlijk en figuurlijk werd Levende Historie meer en meer gezien, door het bezoek èn door de plaats die zij innam binnen het veld van erfgoedcultuur en toerisme.

We gaan met vol vertrouwen het volgende speeljaar 2023 in !

Algemeen

De doelstelling van de Stichting Levende Historie blijft ongewijzigd (cf. de statuten) :

Het jaarlijks zichtbaar maken van de historische wortels van Amersfoort en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Stichting verwezenlijkt haar doel onder meer door:

- Het organiseren van projecten levende geschiedenis
- Samenwerken met organisaties die een eigen bijdrage leveren aan de doelstelling
- Coördineren van passende uitingen van levende geschiedenis en het verzorgen van bekendheid in brede kring van de activiteiten van Levende Historie Amersfoort.

Naast het levende historisch spel nemen educatieve activiteiten een belangrijke plaats in bij de activiteiten van de Stichting.

Het bestuur bestond in 2022 ongewijzigd uit:

- De heer H.C. Schipper, voorzitter
- Mevrouw H. Baars-Bekman, secretaris
- De heer A. de Bruijn, penningmeester
- De heer H.W.R. Bekking , lid algemene zaken
- Mevrouw J E.C. Roozen, lid coördinatie Mannenzaal en overige zaken
- Mevrouw S. van Dijk-Salters , lid, educatie, scholing en overige zaken

- Mevrouw C. Nonkes, educatie, coördinatie Burgerweeshuis en spelregie

Het bestuur vergaderde in 2022 negen maal.

Met externe partijen was er veelvuldig overleg:

- Met Gilde Amersfoort over de afstemming van activiteiten
- Met Waterlijn over de afstemming van activiteiten
- Met het bestuur van het Burgerweeshuis, jaarlijks afstemmingsoverleg
- Met de directeur van de Stichting Cultureel Erfgoed van het SintPieters en Bloklands Gasthuis, over afstemming en toekomst van de samenwerking
- Met de directeur van museum Amersfoort-in-C over mogelijke toekomstige samenwerking
- Met de gemeente Amersfoort - zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau
- Met overige partijen op toeristisch gebied in het 6-wekelijks Toeristisch overleg.

Activiteiten

Historisch spel in het Burgerweeshuis

Een reeds jarenlang bestaande activiteit. Voor een actueel beeld de volgende beschrijving van het afgelopen jaar:

Wij beginnen het jaar altijd met een viertal trainingen. Deze trainingen bestaan uit een stuk informatie over de geschiedenis. Hannie Schilperoord gaat met de spelers terug naar 1600 om hier meer te vertellen over het leven in het Burgerweeshuis maar ook hoe het was in Amersfoort en de Nederlanden.

Na de geschiedenis gaan we deze informatie verwerken in spel. Met daarbij de extra trainingen in improvisatie, vertellen, inleven in rol, ed. We proberen nooit hetzelfde te doen. Dit jaar had Hannie een quiz in elkaar gezet over de informatie die men ook in de bundel had kunnen lezen.

De laatste training doen wij altijd in het Burgerweeshuis zelf. Dat werd dit jaar erg goed bezocht. Het werd een dag van herkenning en grote opluchting: we mogen weer open! Al met al dus een groep die heel enthousiast is geworden en met veel plezier aan de zomer gaat beginnen. In juni hebben de spelers de mogelijkheid om handvaardig te worden in speciale technieken die in 1600 werden gebruikt: spinnen, leerbewerken, bandweven, etc. Deze workshop werd beter dan andere jaren bezocht door jong en oud en met erg veel enthousiasme gedaan. Georganiseerd door Roswitha Viney en Elseline Brandenburg.

De spelers hebben deze zomer als de beste zomer ooit bestempeld: veel verschillende spelers die het goed hebben met elkaar. Variatie in spel. Duidelijkheid over wat er van je verwacht wordt. Goede, leuke én enthousiaste nieuwe spelers. De giften van de bezoekers waren goed maar de verkoop nóg beter. De meeste spullen waren gemaakt door Elseline en Roswitha. Maar de verkoop werd gedaan door de weeskinderen.

Begin mei hebben ongeveer 12 spelers van het Burgerweeshuis meegedaan met de historische wandeling “De Kracht van het verdwenen verleden”. De voorstelling die zij verzorgden in het Burgerweeshuis stond beschreven in een script. Dit was voor de spelers helemaal nieuw en dus een uitdaging die ze met beide handen hebben aangepakt. Het resultaat mocht er zijn en de spelers waren er nu ook van overtuigd dat ze het konden. Men wil in 2023 weer meespelen! Dat zegt voldoende. Naast meedoen aan de Flashmob en de Lichtjesticht (elders beschreven), is het Burgerweeshuis ook open geweest als onderdeel van het “Kerstlint”. Dit hadden we nog niet eerder gedaan. Betekende dat we de bezoekers hebben verteld over Kerst in het Burgerweeshuis en hen hebben meegenomen met de voorbereidingen van Kerst. De opbrengst van de giften of verkopen kwam ten goede aan Stichting het Vergeten Kind, georganiseerd door Serious Request (3FM). We hebben bezoek gehad van het radioteam en op deze manier dus de landelijke radio hebben gehaald!

Alle bovenstaande activiteiten worden ook weer in 2023 gedaan.

Historisch spel in de Mannenzaal van het Sint Pieters en BLoklands Gasthuis

De traditie van het spel sinds 1991 kon ook dit jaar weer worden voortgezet.

In het voorjaar vonden zeven trainingsbijeenkomsten plaats, waarvan vier maal voor de helft ingevuld met een lezing over historische achtergronden. Daarnaast in samenwerking met het Gilde een stadswandeling ‘rond 1900’, met fotomateriaal uit die periode, ter plekke getoond.

In de maanden juli en augustus werd gedurende de zomervakantieperiode gedurende zeven weken op vier dagen per week gespeeld, en daarnaast was de Mannenzaal op zondag geopend met de museale opstelling en videobeelden van het spel.

Gelet op de viervoudige bezetting van de vijf gespeelde rollen was het bij één speeldag per week voor elk van de spelers mogelijk deze vier dagen open te zijn met spel.

De opening vond plaats met een feestelijke rondvaart door de grachten, op een door Waterlijn beschikbaar gestelde boot, en met medewerking van de Stadstrompetters.

Traditiegetrouw werd het seizoen afgesloten met de feestelijke viering van de verjaardag van Hare Majesteit Wilhelmina met voor elke speler een oranjebittertje.

Met het Gilde Amersfoort waren er afspraken over gecombineerde toegang. Met Waterlijn werd aangesloten bij de door hen ontwikkelde Vestingvaart met aansluitend bezoek aan de Mannenzaal.

In totaal waren er dit seizoen 1756 bezoekers.

Op het gebied van *educatie* werd een puzzeltocht voor kinderen van de bovenbouw van het basisonderwijs ontwikkeld, die bij zowel groeps- als individuele bezoeken kon worden gebruikt. Met veel enthousiasme

werden de antwoord opgespoord, onder andere door directe vragen van kinderen aan de gastelingen.

Er waren enkele klasgewijze bezoeken van basisschoolleerlingen in het kader van het vak geschiedenis.

Een verdere opzet van een educatieve pakket is in ontwikkeling, voor toepassing in het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs.

In de afstemming met de eigenaar van de Mannenzaal, de Stichting Cultureel erfgoed van het Sint Pieters en Bloklands Gasthuis (afgekort StCePBG), was het een turbulent jaar. Aanleiding was de voorgenomen samenwerking van StCePBG met het Museum Amersfoort-in-C i.c. museum Flehite (kortweg: het Museum)

In overleg van deze drie partijen in de maand mei ontstond de suggestie dat het Spel van Levende Historie zou moeten wijken voor de programmatische invulling door het Museum.

Dit riep sterke weerstand op, niet in de laatste plaats onder de spelers, maar ook bij alle partijen in de stedelijke samenwerking.

Een petitie tot behoud van het spel leverde meer dan 2000 handtekeningen op, waaronder veel steunbetuigingen van externe partijen. Gesprekken van Levende Historie met raadsleden en wethouder brachten een beweging in gang die resulteerde in het terugnemen van de gedane suggestie. En daarnaast tot het herstel van de goede werkverhouding met de StCePBG, en de afspraak met het Museum om in de loop van de voorliggende drie jaar gezamenlijk een programmering te ontwikkelen waarin zowel de museale presentatie als het Levende spel tot zijn recht zullen komen.

Dit betekent tevens de verwachting dat de komende drie jaren het spel binnen dezelfde kaders voortgezet kan worden, en mogelijk qua speeltijden mogelijk uitgebreid in voor- en naseizoen.

Overige activiteiten

In 2022 was een duidelijke toename te zien in het aantal malen dat Levende Historie werd benaderd om een bijdrage te leveren aan een evenement middels historisch spel.

Maar eerst was er in mei het eigen initiatief van de historische wandeling 'De Kracht van het verdwenen Verleden'. In een rondwandeling van anderhalf uur werden op vier historische plekken korte voorstellingen of een film gepresenteerd, die met sprongen van 100 jaar de dilemma's waar vrouwen voor kwamen te staan in beeld brachten. Het succes hiervan rechtvaardigt een herhaling in 2023.

Op 9 april deelname aan Amersfoort Aangenaam.

Op 10 september werkte Levende Historie mee aan de Open Monumentendag door het neerzetten van flashmobs in de binnenstad - verrassende presentaties op onverwachte tijden en plaatsen.

Op 14 september kennismaking van nieuwe gemeenteraadsleden met het spel in de Mannenzaal in een speciale speelsessie.

Op 17 september verleende Levende Historie medewerking aan de Keimarkt van het Keikwartier, met verhalen en 1907-bewoners van de Mannenzaal.

Op 17 december werd meegedaan aan de Lichtjestocht, met figuranten uit de spelersgroep, van schaapherder tot engel.

Een bijdrage aan het kerstlint werd gegeven door tijdens die dag open te zijn in het Burgerweeshuis voor bezoek en verkoop van artikelen anno 1600.

De opbrengsten hiervan werden ter beschikking gesteld aan Serious Request, dat dit jaar in Amersfoort plaats vond.

Financiële verantwoording

De opbrengsten van het Burgerweeshuis, bestaande uit giften en verkopen, waren fors hoger dit jaar dan in 2021. Voor de Mannenzaal waren de opbrengsten uit toegang lager dan vorig jaar door andere afspraken met onze partners. In 2023 zal hierover verder gesproken worden. Rekening houdend met de directe kosten was zowel het resultaat van de Mannenzaal als Burgerweeshuis positief. Daarnaast hebben we dit jaar ook weer bijdragen van onze sponsors mogen ontvangen, waarvoor dank, en voor de eerste keer een zeer welkome bijdrage van Rabo Club Support.

Een forse post was de voorstelling Kracht van het Verleden, zowel aan de inkomsten als uitgave kant, welke we per saldo bijna break-even konden afsluiten.

Rekening houdend met de kosten van onze vrijwilligersbijeenkomst en een aantal algemene kosten zoals bank, website etc. hebben we 2022 met een klein verlies afgesloten. Dit hebben we afgeboekt op ons eigen vermogen.

Dit alles samengevat in het volgend

FINANCIEEL VERSLAG 2022

RESULTATENREKENING	2021		2022
Sponsoring en donaties			1173
Burgerweeshuis			
Opbrengsten	782		1383
Kosten	<u>445</u>		<u>431</u>
Saldo		337	952
Mannenzaal			
Opbrengsten	8875		7971
Kosten	<u>4099</u>		<u>5809</u>
Saldo		4776	2162
Educatie			
Opbrengsten			80
Kosten			<u>0</u>
Saldo			80
Nieuwe projecten			
Opbrengsten			7342
Kosten	<u>969</u>		<u>7571</u>
Saldo		-969	-229
Algemene kosten			
Vrijwilligers	2346		2413
Opslag	864		795
Website, PR	993		1028
Administratie	127		104
Bank	<u>183</u>		<u>334</u>
Totaal algemene kosten		-4513	-4674
Saldo winst/verlies		-369	-536